

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Рівненського ліцею № 11

_____ Л.О.Синяк

«___» _____ 2023 р.

**Індивідуальний навчальний план
для учнів 8-х класів, які здобувають освіту
за індивідуальною формою навчання
(сімейна, екстернат)
на 2023-2024 навчальний рік**

Предмет вивчення: біологія 8 клас

Рекомендований підручник: <https://shkola.in.ua/909-biolohtia-8-klas-matiash-2016.html>

Навчальна програма: план складено згідно навчальної програми для закладів загальної середньої освіти «Біологія 6-9 класи», затвердженої наказом МОН України від 07.06.2017 № 804

Рекомендоване навантаження: I семестр – 2 години, II семестр – 2 години

Терміни написання підсумкових семестрових контрольних робіт:

I семестр 11.12.2023 – 22.12.2023

II семестр 20.05.2024 – 31.05.2024

8 клас

Очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів		Зміст навчання
I семестр		
ВСТУП		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
виявляє ознаки: - біологічної та соціальної сутності людини в людських спільнотах	оперує термінами: - біосоціальна природа людини називає: - науки, які вивчають людину; пояснює: - місце людини в системі органічного світу; - особливості біологічної природи людини та її соціальної сутності; характеризує: - методи дослідження організму людини	Біосоціальна природа людини. <i>Науки, що вивчають людину. Методи дослідження організму людини.</i> Значення знань про людину для збереження її здоров'я.
Ставлення		
висловлює судження: - про організм людини як біологічну систему; виявляє ставлення: - щодо значення знань про людину для збереження її здоров'я		
ТЕМА 1. ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ ЯК БІОЛОГІЧНА СИСТЕМА		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
розпізнає: - органи та системи органів людини; - типи тканин організму людини (на малюнках, фотографіях, мікропрепаратах); установлює взаємозв'язок: - між будовою тканин і виконуваними функціями; <i>порівнює та зіставляє</i> - органи й системи органів в організмі людини й інших організмах; дотримується правил: - роботи з мікроскопом та лабораторним обладнанням	оперує термінами: - тканина, орган, система органів, механізми регуляції (нервова, гуморальна, імунна), нейрон, рефлекс, рефлекторна дуга називає: - тканини, органи та фізіологічні системи організму людини; - частини рефлекторної дуги; характеризує: - клітинну будову організму людини; - тканини організму людини; - будову нейрона; - шлях нервового імпульсу по рефлекторній дузі; наводить приклади: - різновидів тканин; - органів, фізіологічних систем; пояснює: - відмінності між нервовою й гуморальною регуляцією фізіологічних функцій організму	Організм людини як біологічна система. Різноманітність клітин організму людини. Тканини. Органи. Фізіологічні системи. Поняття про механізми регуляції. Нервова регуляція. Нейрон. Рефлекс. Рефлекторна дуга. Гуморальна регуляція. Поняття про гормони. Імунна регуляція.
Ставлення		
обґрунтовує судження: - про організм людини як цілісну та відкриту біологічну систему;		

робить висновок: - нервово-гуморальна регуляція — основа цілісності організму		
ТЕМА 2. ОПОРА ТА РУХ		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>розпізнає (на малюнках, муляжах, фотографіях, власному організмі): - види кісток, частини скелета, типи з'єднання кісток, групи скелетних м'язів.</p> <p>порівнює: - скелет людини і ссавців.</p> <p>застосовує знання для: - попередження травм і захворювань опорно-рухової системи; - надання першої допомоги при ушкодженнях опорно-рухової системи.</p> <p>дотримується правил: - роботи з мікроскопом та лабораторним обладнанням</p>	<p>оперує термінами: - скелет, кістка, хрящ, з'єднання кісток, м'яз, постава, гіподинамія</p> <p>називає: - частини опорно-рухової системи; - відділи скелета; - види кісток; - типи з'єднання кісток; - особливості скелета людини, зумовлені прямоходінням; - основні групи скелетних м'язів.</p> <p>характеризує: - функції опорно-рухової системи; - тканини: кісткову, хрящову, посмуговану м'язову; - ріст та вікові зміни складу кісток.</p> <p>пояснює: - значення фізичних вправ для правильного формування скелету та м'язів; - вплив способу життя на утворення і розвиток скелета.</p> <p>наводить приклади: - статичної та динамічної роботи</p>	<p>Значення опорно-рухової системи, її будова та функції. Кістки, хрящі.</p> <p>Огляд будови скелета. З'єднання кісток.</p> <p>Функції та будова скелетних м'язів. Робота м'язів. Втома м'язів.</p> <p>Основні групи скелетних м'язів.</p> <p><i>Розвиток опорно-рухової системи людини з віком.</i></p> <p>Надання першої допомоги при ушкодженнях опорно-рухової системи.</p> <p>Профілактика порушень опорно-рухової системи.</p>
Ставлення		
<p>висловлює судження про: - роль рухової активності для збереження здоров'я; - вплив фізичних вправ на розвиток скелетних м'язів</p> <p>оцінює: - важливість надання першої допомоги при ушкодженнях опорно-рухової системи</p>		
ТЕМА 3. ОБМІН РЕЧОВИН ТА ПЕРЕТВОРЕННЯ ЕНЕРГІЇ В ОРГАНІЗМІ ЛЮДИНИ		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>застосовує знання для: - обґрунтування способів збереження вітамінів у продуктах харчування; - аналізу харчового раціону; - складання харчового раціону відповідно до енергетичних витрат організму</p>	<p>оперує термінами: - обмін речовин, енергетичні потреби, вітаміни</p> <p>називає: - компоненти їжі</p> <p>наводить приклади: - вітамінів (водорозчинних і жиророзчинних)</p> <p>характеризує: - склад харчових продуктів; - їжу як джерело енергії; - обмін речовин та перетворення енергії в організмі людини; - харчові й енергетичні потреби</p>	<p>Обмін речовин та перетворення енергії в організмі людини — основна властивість живого. Харчування й обмін речовин.</p> <p>Їжа та її компоненти.</p> <p>Склад харчових продуктів.</p> <p>Значення компонентів харчових продуктів.</p> <p>Харчові та енергетичні потреби людини.</p>

	людини пояснює: - функціональне значення для організму білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, води та мінеральних речовин	
Ставлення		
висловлює судження: - щодо значення збалансованого харчування для нормального розвитку і збереження здоров'я; обґрунтовує судження: - про значення білків, жирів і вуглеводів рослинного і тваринного походження в раціоні підлітка; оцінює: - значення метаболізму для нормального функціонування організму; робить висновок: - про необхідність дотримання співвідношення ваги і зросту; усвідомлює значення: - внеску вчених у розвиток знань про вітаміни (М. І. Лунін, Х. Ейкман, К. Функ та ін.), у тому числі й українських (О. В. Палладін)		
ТЕМА 4. ТРАВЛЕННЯ		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
розпізнає (на малюнках, фотографіях, муляжах): - органи травлення; - елементи зовнішньої будови зубів; спостерігає та описує: - дію ферментів слини на крохмаль; застосовує знання для: - профілактики захворювань зубів; - профілактики захворювань органів травлення, харчових отруєнь	оперує термінами: - травлення, травна система, травний тракт, травні залози, ферменти, всмоктування називає: - органи травної системи; - травні залози; - хвороби органів травлення; характеризує: - функції органів травлення; - будову та функції зубів; - процеси ковтання, травлення, всмоктування; - регуляцію травлення; наводить приклади: - ферментів; пояснює: - роль травних ферментів; - роль печінки та підшлункової залози в травленні; - значення зубів у травленні; - значення мікрофлори кишечника; - негативний вплив на травлення алкогольних напоїв та тютюнокуріння; - причини виникнення захворювань травної системи	Значення травлення. Система органів травлення. Процес травлення: ковтання, перистальтика, всмоктування. <i>Регуляція травлення.</i> Харчові розлади та їх запобігання.
Ставлення		
висловлює судження: - щодо значення знань про функції та будову травної системи для збереження здоров'я;		

усвідомлює: - значення профілактики захворювань травної системи; усвідомлює значення: - внеску вчених у розвиток знань про травлення (І. П. Павлов, О. М. Уголев та ін.)	
---	--

II семестр

ТЕМА 5. ДИХАННЯ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
розпізнає (на малюнках, фотографіях, муляжах): - органи дихання; порівнює: - різницю складу повітря, що вдихається й видихається; - газообмін у легенях і тканинах; встановлює взаємозв'язок: будови та функцій органів дихання; застосовує знання для: - профілактики захворювань органів дихання	оперує термінами: - дихання, повітроносні шляхи, легені, газообмін, життєва ємність легень називає: - етапи дихання; - органи дихання; - хвороби органів дихання; характеризує: - процес утворення голосу та звуків мови; - процеси газообміну в легенях і тканинах; - процеси вдиху та видиху; - життєву ємність легень; - нейрогуморальну регуляцію дихальних рухів; пояснює: - значення дихання; - вплив навколишнього середовища на дихальну систему	Значення дихання. Система органів дихання. Газообмін у легенях і тканинах. Дихальні рухи. <i>Нейрогуморальна регуляція дихальних рухів.</i> Профілактика захворювань дихальної системи.
Ставлення		
висловлює судження: - щодо значення знань про функції та будову дихальної системи для збереження здоров'я; усвідомлює: негативний вплив куріння на органи дихання		

ТЕМА 6. ТРАНСПОРТ РЕЧОВИН

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
розпізнає (на малюнках, фотографіях): - клітини крові; - органи кровообігу; - елементи будови серця; порівнює: будову артерій, вен і капілярів; - вроджений (неспецифічний) і набутий (специфічний) імунітет; розрізняє: - види кровотеч; спостерігає та описує: - мікроскопічну будову крові людини; застосовує знання: - для профілактики серцево-	оперує термінами: - внутрішнє середовище організму (кров, лімфа, тканинна рідина), еритроцити, лейкоцити, тромбоцити, зсідання крові, групи крові, кровообіг, артеріальний тиск, імунітет називає: - склад внутрішнього середовища; - склад і функції крові, лімфи; - кровonosні судини; - фактори, які впливають на роботу серцево-судинної системи; - види імунітету; - органи, що беруть участь у забезпеченні імунітету;	Внутрішнє середовище організму. Поняття про гомеостаз. Кров, її склад та функції. Лімфа. Зсідання крові. Групи крові та переливання крові. Імунна система. Імунітет. Специфічний і неспецифічний імунітет. Імунізація. Алергія. СНІД. Система кровообігу. Серце: будова та функції. Робота серця. Будова та функції кровonosних судин. Рух

<p>судинних хвороб; - надання першої допомоги при кровотечах; уміє: - вимірювати пульс; дотримується правил: - роботи з мікроскопом та лабораторним обладнанням; - виконання малюнків біологічних об'єктів</p>	<p>характеризує: - плазму крові; - зсідання крові як захисну реакцію організму; - групи крові системи АВО, резус-фактор; - імунні реакції організму; - особливості будови та властивості серцевого м'яза; - будову та роботу серця; - серцевий цикл; - <i>автоматію роботи серця</i>; - будову кровоносних судин; - велике й мале кола кровообігу; - рух крові по судинах; - артеріальний тиск крові; - лімфообіг; пояснює: - взаємозв'язок будови та функцій еритроцитів, лейкоцитів і тромбоцитів, кровоносних судин, серця; - значення лімфи, тканинної рідини; - роль внутрішнього середовища в життєдіяльності організму людини; - правила надання першої допомоги при кровотечах</p>	<p>крові. Кровотечі. Серцево-судинні хвороби та їх профілактика.</p>
--	--	--

Ставлення

<p>висловлює судження: - про значення сталості внутрішнього середовища організму людини (гомеостаз); - щодо значення знань про функції та будову кровоносної системи для збереження здоров'я; - про важливість імунізації населення; оцінює: - епідеміологічний стан захворювання на СНІД в Україні; усвідомлює значення: - внеску вчених у розвиток знань про внутрішнє середовище організму та кровоносну систему (У. Гарвей, Е. Дженнер, П. Ерліх, К. Ландштейнер, Л. Пастер та ін.), в тому числі українських (І. І. Мечников, М. М. Амосов)</p>

ТЕМА 7. ВИДІЛЕННЯ. ТЕРМОРЕГУЛЯЦІЯ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>розпізнає (на малюнках, фотографіях, муляжах): - складові нефрону; - складові шкіри; - органи сечовидільної системи, встановлює взаємозв'язок: між будовою і функціями шкіри застосовує знання для: - профілактики захворювань сечовидільної системи;</p>	<p>оперує термінами: - виділення, нирки, нефрон, сечоутворення, шкіра, терморегуляція називає: - органи виділення; - органи та функції сечовидільної системи; характеризує: - будову та функції нирок;</p>	<p>Виділення — важливий етап обміну речовин. Будова та функції сечовидільної системи. Захворювання нирок та їх профілактика. Значення і будова шкіри. Терморегуляція. Перша допомога при термічних пошкодженнях</p>

<ul style="list-style-type: none"> - профілактики захворювань шкіри; - запобігання теплового й сонячного удару; - надання першої допомоги в разі теплового й сонячного удару 	<ul style="list-style-type: none"> - процес утворення сечі; - <i>регуляцію сечовиділення</i>; - роль нирок у здійсненні водно-сольового обміну; - чинники, що впливають на функції нирок; - негативний вплив алкогольних напоїв на функції нирок; - роль шкіри у виділенні продуктів життєдіяльності; - роль шкіри в регуляції температури тіла; пояснює: - біологічне значення виділення продуктів обміну речовин; - причини теплового й сонячного удару 	<p>шкіри (опіки, обмороження), теплового та сонячного ударі. Захворювання шкіри та їх профілактика.</p>
---	--	---

Ставлення

висловлює судження:

- про важливість виведення кінцевих продуктів обміну речовин з організму людини;

обґрунтовує судження:

- про значення дотримання правил догляду за власною шкірою для збереження здоров'я;

оцінює:

- значення шкіри у пристосуванні організму до умов навколишнього середовища

ТЕМА 8. ЗВ'ЯЗОК ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ ІЗ ЗОВНІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ. НЕРВОВА СИСТЕМА

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>розпізнає (на малюнках, муляжах, моделях):</p> <ul style="list-style-type: none"> - елементи будови спинного мозку; - відділи головного мозку; <p>застосовує знання для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - профілактики нервових захворювань; - дотримання режиму праці й відпочинку 	<p>оперує термінами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нервова система, центральна нервова система, периферична нервова система, автономна (вегетативна) нервова система, соматична нервова система <p>називає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компоненти центральної й периферичної нервової системи; - функції спинного мозку, головного мозку та його відділів, соматичної нервової системи, вегетативної нервової системи (симпатичної та парасимпатичної); - фактори, які порушують роботу нервової системи; <p>характеризує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будову головного мозку, спинного мозку; - <i>нервову регуляцію рухової активності людини;</i> - <i>роль кори головного мозку в регуляції довільних рухів людини;</i> 	<p>Будова нервової системи. Центральна і периферична нервова система людини. Спинний мозок. Головний мозок. Поняття про соматичну нервову систему. Вегетативна нервова система. Профілактика захворювань нервової системи.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - роль вегетативної нервової системи в роботі внутрішніх органів людини; наводить приклади - захворювань нервової системи 	
Ставлення		
<p>висловлює судження: щодо значення нервової системи для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення взаємозв'язку між органами й фізіологічними системами; - узгодження функцій організму зі змінами довкілля; <p>усвідомлює значення: - внеску вчених у розвиток знань про нервову систему (І. П. Павлов, І. М. Сеченов), у тому числі й українських (В. О. Бец)</p>		

ТЕМА 9. ЗВ'ЯЗОК ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ ІЗ ЗОВНІШНІМ СЕРЕДОВИЩЕМ. СЕНСОРНІ СИСТЕМИ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>розпізнає (на малюнках, муляжах, моделях): - елементи будови ока, вуха</p> <p>встановлює взаємозв'язок: між будовою й функціями ока, вуха</p> <p>спостерігає: - сліпу пляму на сітківці; - акомодацию ока; - зміни слухової чутливості; - температурну адаптацію рецепторів шкіри;</p> <p>застосовує знання для: - дотримання правил профілактики порушення зору, слуху та попередження захворювань органів зору й слуху</p>	<p>оперує термінами: - сенсорні системи, органи чуття, рецептори</p> <p>називає: - основні сенсорні системи; - складові частини аналізатора</p> <p>характеризує: - особливості будови та функції зорової, слухової сенсорних систем; - сенсорні системи рівноваги, нюху, смаку, руху, дотику, температури, болю;</p> <p>пояснює: - процеси сприйняття: світла, кольору, простору, звуку, запаху, смаку, рівноваги тіла</p>	<p>Загальна характеристика сенсорних систем, їхня будова.</p> <p>Зорова сенсорна система. Око. Гігієна зору.</p> <p>Слухова сенсорна система. Вуха. Гігієна слуху.</p> <p>Сенсорні системи смаку, нюху, рівноваги, руху, дотику, температури, болю.</p>
Ставлення		
<p>оцінює: - значення сенсорних систем для забезпечення процесів життєдіяльності організму та зв'язку організму із зовнішнім середовищем</p>		

ТЕМА 10. ВИЩА НЕРВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>розрізняє: - типи вищої нервової діяльності та властивості темпераменту;</p> <p>порівнює: - умовні й безумовні рефлекси; - першу і другу сигнальні системи;</p> <p>застосовує знання для: - дотримання правил розумової діяльності</p>	<p>оперує термінами: - безумовний рефлекс, умовний рефлекс, мислення, мова, пам'ять</p> <p>називає: - <i>нервові процеси (збудження, гальмування)</i>;</p> <p>- показники нервових процесів (сила, рухливість, урівноваженість);</p>	<p>Поняття про вищу нервову діяльність і її основні типи. Умовні та безумовні рефлекси.</p> <p>Інстинкти.</p> <p>Мова. Навчання та пам'ять.</p> <p>Мислення та свідомість.</p> <p>Сон. Біоритми.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>види сну</i>; - причини біоритмів; наводить приклади: - умовних та безумовних рефлексів людини; - біоритмів людини; характеризує: - особливості вищої нервової діяльності людини; - інстинктивну та набуту поведінку людини; - види навчання, види пам'яті; пояснює: - значення другої сигнальної системи; - роль кори головного мозку в мисленні; - причини індивідуальних особливостей поведінки людини 	
Ставлення		
<p>висловлює судження:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про значення пам'яті для інтелектуального розвитку людини; - щодо ролі самовиховання у формуванні особистості; - щодо впливу соціальних факторів на формування особистості; - про значення біоритмів і сну для повноцінного функціонування організму; <p>усвідомлює значення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>внеску вчених у розвиток знань про вищу нервову діяльність (І. П. Павлов, І. М. Сеченов, О. О. Ухтомський та ін.)</i> 		
ТЕМА 11. ЕНДОКРИННА СИСТЕМА		
Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>застосовує знання для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - профілактики йододефіциту в організмі та інших захворювань, пов'язаних із порушенням функцій ендокринних залоз 	<p>оперує термінами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ендокринна система, гормони, гомеостаз <p>називає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залози внутрішньої та змішаної секреції; - місце розташування ендокринних залоз в організмі людини; <p>характеризує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нейрогуморальну регуляцію фізіологічних функцій організму; - вплив гормонів на процеси обміну в організмі; <p>пояснює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роль нервової системи в регуляції функцій ендокринних залоз; - роль ендокринної системи в розвитку стресорних реакцій; - значення ендокринної системи в підтриманні гомеостазу й адаптації організму 	<p>Ендокринна система. Залози внутрішньої та змішаної секреції. Профілактика захворювань ендокринної системи.</p> <p>Взаємодія регуляторних систем</p>
Ставлення		

<p>висловлює судження:</p> <ul style="list-style-type: none"> - щодо значення ендокринної системи для повноцінного функціонування організму людини; <p>робить висновок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про взаємодію регуляторних систем організму 	
--	--

ТЕМА 12. РОЗМНОЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛЮДИНИ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>порівнює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будову чоловічої та жіночої статевих клітин; <p>застосовує знання для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запобігання хворобам, що передаються статевим шляхом, та попередження ВІЛ-інфікування 	<p>оперує термінами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ембріональний розвиток, гамети (сперматозоїд, яйцеклітина), запліднення, зигота, вагітність, плацента <p>називає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - функції статевих залоз людини; - первинні та вторинні статеві ознаки людини; - періоди онтогенезу людини; <p>характеризує:</p> <ul style="list-style-type: none"> - процес запліднення; - розвиток зародка і плода; - розвиток дитини після народження; - функції плаценти; - статеve дозрівання; - вікові періоди індивідуального розвитку людини; - особливості підліткового віку; - захворювання, що передаються статевим шляхом; <p>пояснює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роль ендокринної системи в регуляції гаметогенезу, овуляції, вагітності, постембріонального розвитку людини; - вплив факторів середовища та способу життя батьків на розвиток плода 	<p>Будова та функції репродуктивної системи. Статеві клітини. Запліднення. Менструальний цикл. Вагітність. Ембріональний період розвитку людини. Плацента, її функції. Постембріональний розвиток людини. Репродуктивне здоров'я.</p>

Ставлення

<p>висловлює судження:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про необхідність збереження репродуктивного здоров'я молоді; - про залежність розвитку дитини в материнському організмі від здоров'я матері, її поведінки; <p>обґрунтовує судження:</p> <ul style="list-style-type: none"> - про вплив нікотину, тютюнового диму, алкоголю на розвиток плода; <p>оцінює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значення дотримання особистої гігієни юнаками та дівчатами; <p>виявляє ставлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - щодо здорового способу життя як необхідної умови народження здорової дитини

УЗАГАЛЬНЕННЯ

Діяльність (уміння)	Знання	Зміст
<p>пояснює:</p> <ul style="list-style-type: none"> - як забезпечується цілісність 	<p>називає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - функції, що підтримують 	<p>Цілісність організму людини. Взаємодія</p>

організму людини	цілісність організму; - способи підтримання гомеостазу; характеризує: - інтегруючу функцію кровоносної, нервової та ендокринної систем	регуляторних систем організму
Ставлення		
робить висновок: - про біосоціальну природу людини		